

04.11.2014

Berggren Oy Ab
Antinkatu 3 C
FI-00100 Helsinki
FINLAND

Patentti nro	115977
Patenttihakemus nro	20030522
Luokka	D21C / AMR
Patentinhaltija	Stora Enso Oyj
Asiamies	Berggren Oy Ab
Asiamiehen viite	BP106230/MAK/EL
Väitteentekijä(t)	Metso Paper Sweden AB

Patentin numero ja luokka on mainittava kirjelmässänne PRH:lle.

Patentti- ja rekisterihallitus on tutkinut yllä mainittua patenttianne vastaan esitetyn väitteen. Patentti- ja rekisterihallitus harkitsee oikeaksi pysyttää patentin voimassa muutetussa muodossa patenttilain 25 §:n 3 momentin nojalla seuraavilla perusteilla:

Asian aikaisempi käsittely

Kvaerner Pulping AB, nykyisin Metso Paper Sweden AB, on tehnyt 24.5.2006 Stora Enso Oyj:n patenttia FI 115977 vastaan väitteen, jonka Patentti- ja rekisterihallitus on päätöksellään 29.9.2011 hylännyt ja pysyttänyt patentin voimassa.

Metso Paper Sweden AB on tehnyt asiasta valituksen Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan, joka on päätöksellään 2.11.2012 kumonnut Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksen ja palauttanut asian sille patentin FI 115977 kumoamista varten.

Patentin haltija Stora Enso Oyj on tehnyt 4.1.2013 valituksen valituslautakunnan päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja toimittanut valituksen yhteydessä kolme vaihtoehtoista patenttivaatimusasetelmaa.

Käsiteltäessä asiaa korkeimmassa hallinto-oikeudessa Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunta on antanut valituksesta lausunnon, jossa se on todennut, että toisen korvaavan vaihtoehdon patenttivaatimusasetelmaksi vaikuttavan sellaiselta, että ottaen huomioon valituksessa esitetyt seikat keksinnön ei voida enää sanoa olevan alan ammattihenkilölle ilmeinen yhdistelmä julkaisuista D1 ja D2. Valituslautakunta ei ole ottanut kantaa patenttivaatimusten ensisijaisen vaihtoehdon ja ensimmäisen korvaavan vaihtoehdon keksinnöllisyyteen. Toinen korvaava vaihtoehtoinen patenttivaatimusasetelma sisältää sekä ensisijaisen vaihtoehdon että ensimmäisen korvaavan vaihtoehdon mukaiset rajoitukset. Metso Paper Sweden AB on antanut selityksen valituksen ja Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnan lausunnon johdosta ja Stora Enso Oyj on antanut vastaselvityksensä.

Korkein hallinto-oikeus on 9.10.2014 antamassaan päätöksessä taltionumero 3025 diaarinumero 39/1/13 kumonnut Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnan päätöksen sekä Patentti- ja rekisterihallituksen 29.9.2011 tekemän päätöksen ja palauttanut asian Patentti- ja rekisterihallitukselle uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen perusteluissa korkein hallinto-oikeus on ilmoittanut, ettei se ota välittömästi ratkaistavakseen, mikä merkitys uusilla patenttivaatimuksilla patentin pysyttämisen kannalta on tai minkä uuden vaihtoehtoisen vaatimusasetelman mukaisena patentti mahdollisesti on pysytettävissä.

Postiosoite	PL1160 00101 Helsinki	Käyntiosoite	Arkadiankatu 6 A 00100 Helsinki	Puhelin	09 6939 500
Pankki	Pohjola Pankki Oyj FI47 5000 0120 2535 79 OKOYFIHH		Nordea Oyj FI97 1660 3000 1042 27 NDEAFIHH	Telefax	09 6939 5328
					Danske Bank Oyj FI34 8919 9710 0007 32 DABAFIHH

PÄÄTÖKSEN PERUSTANA OLEVAT ASIAKIRJAT

Väite

Väitteentekijä Metso Paper Sweden AB on väitteessään pyytänyt patentin kumoamista kokonaisuudessaan, koska se ei täytä patenttilain 2 §:ssä säädettyjä ehtoja. Väitteentekijä esittää, että patentin mukainen ratkaisu ei eroa olennaisesti siitä, mitä on esitetty julkaisuissa D1 ja D2.

Viitejulkaisut

Väitteen tueksi esitetyt julkaisut

D1: WO 0043589 A1 (AHLSTROM MACHINERY OY et al.) 27.07.2000

D2: WO 9513991 A1 (EKA NOBEL AB) 26.05.1995

Patentinhaltijan korkeimmalle hallinto-oikeudelle asiansa tueksi esittämät julkaisut

D3: Ikäheimonen, J. et al. "Sulfaattisellun vuokeitto – menetelmät, keiton ohjaus ja massan pesu", Oulun yliopisto, Sääätötekniikan laboratorio, Raportti B No 21, joulukuu 2000.

D4: Karhu, T. "Kemikaalisekoittimien energian kulutuksen kartoitus sellutehtaan havuvalkaisulinjalla", Saimaan ammattikorkeakoulu, Paperitekniikka, Imatra, Opinnäytetyö 2010, sivut 1, 2, 4 ja 20.

Muut asiakirjat

Tarkastelussa on otettu huomioon asian aikaisemman käsittelyn yhteydessä väitteentekijän, patentinhaltijan ja valituslautakunnan esittämät asiat.

Päätöksen kohteena olevat patenttivaatimukset

Päätöksen kohteena ovat patentinhaltijan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 4.1.2013 valituksen yhteydessä toimittamien uusien patenttivaatimusasetelmien (kolme kappaletta) ensisijainen vaihtoehto, jossa on itsenäinen patenttivaatimus 1 ja epäitsenäiset patenttivaatimukset 2-6. Muutos myönnetyn patentin vaatimuksiin on merkitty alleviivauksella.

Itsenäinen patenttivaatimus 1 kohdistuu menetelmään alkalisen nesteen pesemiseksi sulfaattiselluloosatehtaan pesemöllä, joka menetelmä käsittää järjestyksessä seuraavat vaiheet:

- ensimmäinen massavirta (1) ohjataan ensimmäiselle pesulaitteelle (101), missä ensimmäiseen massavirtaan (1) yhdistetään pesuneste (12),
- ensimmäiseltä pesulaitteelta (101) ohjataan toinen massavirta (2) toiselle pesulaitteelle (102), missä toiseen massavirtaan (2) yhdistetään pesuneste (3),
- toiselta pesulaitteelta (102) johdetaan pesty massavirta (5) eteenpäin prosessissa ja pesuaineen (3) syrjäyttämä suodos (4) kierrätetään takaisin prosessiin.

Menetelmälle on tunnusomaista, että

- toisella pesulaitteelta (102) pesunesteen (3) syrjäyttämä suodos (4) jaetaan ensimmäiseen osavirtaan (6) ja toiseen osavirtaan (7),
- toisen osavirran (7) pH lasketaan välille 6-8 yhdistämällä toiseen osavirtaan (7) hapottavaa ainetta (8),
- hapotettu osavirta (9) johdetaan prosessiyksikköön (103), missä osavirrasta (9) ja koko prosessista poistetaan uuteaineita ja metalleja sisältävä liete (10),
- prosessiyksikössä (103) käsitelty osavirta (11) yhdistetään ensimmäiseen osavirtaan (6) ja johdetaan takaisin prosessiin käytettäväksi ensimmäisen pesulaitteen (101) pesunesteenä (12).

Postiosoite	PL1160 00101 Helsinki	Käyntiosoite	Arkadiankatu 6 A 00100 Helsinki	Puhelin	09 6939 500
				Telefax	09 6939 5328
Pankki	Pohjola Pankki Oyj FI47 5000 0120 2535 79 OKOYFIHH		Nordea Oyj FI97 1660 3000 1042 27 NDEAFIHH		Danske Bank Oyj FI34 8919 9710 0007 32 DABAFIHH

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Patenttivaatimusten muutokset (PatL 25 § 1 mom. 3 ja 4 kohta)

Patenttivaatimusten ensisijaisen vaihtoehdon itsenäistä patenttivaatimusta on täsmennetty yhdistämällä myönnetyn patentin itsenäiseen patenttivaatimukseen epäitsenäinen patenttivaatimus 3. Patenttivaatimusasetelmaan tehty muutos on säädösten mukainen (PatL 13 §, PatL 19 § 2. mom.).

Uutuus ja olennainen ero (keksinnöllisyys) (PatL 25 § 1 mom. 1 kohta; PatL 2 §)

Uutuus

Vaikka väitteentekijä on pyytänyt patentin kumoamista kokonaisuudessaan, koska se ei täytä patenttilain 2 §:ssä säädettyjä ehtoja, väitteentekijä ei ole väitteessään tai myöhemmissä vaiheissa kuitenkaan kiistänyt väitteen kohteena olevan patentin uutuutta. Näin ollen voidaan katsoa kaikkien osapuolien olevan yhtä mieltä siitä, että patenttivaatimukset 1-6 ovat uusia.

Olennainen ero

Tarkasteltaessa patenttivaatimuksen 1 mukaista menetelmää, lähintä tekniikan tasoa edustaa julkaisu D1.

Julkaisusta D1 (ks. sivu 7, rivi 24 - sivu 8, rivi 10, kuva 2) käy ilmi menetelmä selluloosatehtaan kuitususpensioiden pesun tehostamiseksi. Menetelmässä pesulaitteelta (12) tulevan suodoksen (L1) osavirta erotetaan separaattorilla puhtaammaksi virraksi (CC) ja likaisemmaksi virraksi (CD), joista virta CC palautetaan ensimmäiselle pesulaitteelle (8) osaksi pesuvettä (L1). Julkaisusta D1 (ks. sivu 8, rivi 27 - sivu 9, rivi 3; kuva 3) ilmenee menetelmän sovellusmuoto, jossa pesulaitteen (8) yhteydessä on erotuslaite, kuten haihdutin (214), joka muuttaa nestefaasin fysikaalisia ominaisuuksia, kuten kuiva-aine- tai emäspitoisuutta. Menetelmän yhdessä sovellusmuodossa pesulaite (12) on fraktioiva pesuri, joka erottaa suodosfraktiot, eli osavirratt FC ja FD, joista jompikumpi käsitellään haihduttimella. On selvää, että julkaisun D1 sovellus-esimerkissä haihduttimesta saatu kondensaatti on käytännössä vettä muiden yhdisteiden, kuten esim. epäpuhtautena olevan natriumin (metalli) kulkeutuessa konsentraattiin.

Patenttivaatimuksen 1 mukaisen menetelmän ja julkaisusta D1 ilmenevän menetelmän erona on pesulaitteesta tulevan toisen osavirran käsittely. Patenttivaatimuksen 1 mukaisessa menetelmässä toisen osavirran (7) pH lasketaan välille 6-8 hapottavalla aineella ja tämä hapotettu osavirta (9) johdetaan prosessiyksikköön (103), missä osavirrasta (9) ja koko prosessista poistetaan uuteaineita ja metalleja sisältävä liete. Julkaisusta D1 (ks. sivu 8, rivi 27- sivu 9, rivi 3) ilmenevässä menetelmässä jompikumpi osavirroista FC tai FD käsitellään erotuslaitteella, kuten haihduttimella. Haihduttimesta saatu kondensaatti on käytännössä vettä muiden yhdisteiden, kuten esim. epäpuhtautena olevan natriumin (metalli) kulkeutuessa konsentraattiin.

Patenttivaatimuksen 1 mukaisen menetelmän ratkaisema ongelma on kehittää vaihtoehtoinen menetelmä julkaisusta D1 ilmenevälle menetelmälle.

Julkaisussa D1 (ks. sivu 13, rivit 6-12) mainitaan, että siinä kuvatussa menetelmässä erotuslaitteena käytetylle haihduttimelle on käytännössä muitakin vaihtoehtoja, joina mainitaan kalvoerottimet. Lähtiessään kehittämään julkaisusta D1 ilmenevälle menetelmälle vaihtoehtoa, alan ammattilainen on motivoitunut etsimään haihduttimelle korvaavaa erotuslaitetta tai erotusmenetelmää muista selluloosanvalmistuksen yhteydessä muodostuvien nesteiden käsittelyssä käytettävistä menetelmistä.

Julkaisusta D2 (ks. sivu 1, rivit 3-7; sivu 3, rivi 17– sivu 4, rivi 37; patenttivaatimukset 1, 4; kuva 1) käy ilmi menetelmä selluloosatehtaan prosessivesien puhdistamiseksi. Menetelmässä osaan haihduttimelta (3) tulevaa konsentraattia, eli prosessivettä, lisätään happoa pH:n laskemiseksi arvoon 1-5, jolloin muodostuu flokkeja ja saostumia, jotka poistetaan erotuslaitteella (12). Julkaisussa D2 esitetään hapottamiseksi myös elektrokemiallista käsittelyä (ks. sivu 3, rivit 22-25). Julkaisussa D2 (ks. sivu 3, rivit 17-19; sivu 4, rivit 30-34) pH-saostus tehdään haihduttimesta tulevalle konsentraatille ja puhdistettu osavirta voidaan kokonaan tai osittain haihduttaa uudelleen, käyttää uudelleen sopivassa kohtaa selluprosessia tai johtaa talteenottoa

Postiosoite	PL1160 00101 Helsinki	Käyntiosoite	Arkadiankatu 6 A 00100 Helsinki	Puhelin	09 6939 500
				Telefax	09 6939 5328
Pankki	Pohjola Pankki Oyj FI47 5000 0120 2535 79 OKOYFIHH		Nordea Oyj FI97 1660 3000 1042 27 NDEAFIHH		Danske Bank Oyj FI34 8919 9710 0007 32 DABAFIHH

varten kemikaalien talteenottojärjestelmään. Esimerkin 1 (ks. sivu 5, rivit 5-9) mukaan prosessivesi on peräisin valkaisuista. Julkaisussa D2 ei mainita, että metallit sitoutuisivat flokkeihin.

Keksinnöllisyyden tarkastelussa arvioidaan, päätyisikö alan ammattilainen objektiivista teknistä ongelmaa ratkaistessaan muokkaamaan lähintä tunnettua tekniikkaa ennestään tunnetusta tekniikasta saatavan opetuksen mukaisesti siten, että lopputulos on patenttivaatimuksessa määritellyn suojapiirin sisällä. Tärkeintä ei siis ole se, olisiko alan ammattilainen voinut päätyä patenttivaatimuksen mukaiseen ratkaisuun, vaan se, olisiko alan ammattilainen todella päätenyt patenttivaatimuksen mukaiseen ratkaisuun teknistä ongelmaa ratkaistessaan siksi, että ennestään tunnetun tekniikan perusteella hänellä on syy edetä patenttivaatimuksessa esitetyn ratkaisun suuntaan (Patenttikäsikirja, Patentti- ja rekisterihallitus, 2013, sivut 83, 84).

On huomattava, että julkaisussa D1 on ehdotettu haihduttimen korvaamista ja lisäksi suoraan esitetty kalvoerotinta korvaavaksi laitteeksi, vaikka muitakaan vaihtoehtoja korvaavaksi laitteeksi ei poissuljeta. Alan ammattilainen on motivoitunut kehittämään julkaisusta D1 ilmenevää menetelmää siten, että hän korvaisi haihduttimen jollain toisella laitteella tai menetelmällä. Julkaisu D2 tuo esille erään vaihtoehdon prosessiveden puhdistamiseksi, mutta julkaisuista D1 tai D2 ei kuitenkaan ilmene mitään sellaista, minkä perusteella alan ammattilainen päätyisi valitsemaan useista tarjolla olevista haihduttimen korvaavista vaihtoehdoista suoraviivaisesti juuri pesuvesivirran hapottamisen ja samalla päätyisi valitsemaan tavoitellun pH:n julkaisun D2 opastusta korkeammalle välille pH 6-8. Julkaisu D2 ennemminkin ohjaa alan ammattilaista haihduttimen korvaamisen sijasta yhdistämään haihduttimeen siitä saatavan konsentraatin hapottamisen.

Tämän vuoksi patenttivaatimuksen 1 määrittelemä menetelmä ei ole alan ammattilaiselle ilmeinen ja se eroaa olennaisesti julkaisussa D1 esitetystä tekniikasta tarkasteltaessa sitä yksinään tai yhdessä julkaisun D2 kanssa.

Koska itsenäisessä patenttivaatimuksessa 1 määritelty menetelmä eroaa olennaisesti esitetystä tekniikasta, myös epäitsenäisissä patenttivaatimuksissa 2-6 määritellyt menetelmät eroavat olennaisesti esitetystä tekniikasta.

YHTEENVETO PÄÄTÖKSESTÄ

Patentinhaltijan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 4.1.2013 valituksen yhteydessä toimittamien uusien patenttivaatimusasetelmien ensisijaisen vaihtoehdon patenttivaatimuksissa 1-6 määritelty menetelmä alkalisen nesteen pesemiseksi sulfaattiselluloosatehtaan pesemöllä on uusi ja se eroaa olennaisesti ennestään tunnetusta tekniikasta.

Väite hylätään ja patentti pysytetään voimassa muutetussa muodossa patenttilain PatL 25 § 3 mom. nojalla, sillä ei ole mitään patenttilain 25 § 1 mom. mukaista perustetta patentin kumoamiselle.

Vanhempi tutkijainsinööri Hetti Palonen

Vanhempi tutkijainsinööri Auli Rainio
Puhelin: (09) 6939 5472

Tämä asiakirja on koneellisesti allekirjoitettu.
Oheisena valitusosoitus

Patentti- ja rekisterihallituksen merkintöjä:

Päätös on annettu tiedoksi saantitodistusta vastaan

Päätös on annettu tiedoksi kuuluttamalla Patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa lehdessä

Päätös on annettu tiedoksi hakijalle/asiamiehelle/lähetille

Postiosoite	PL1160 00101 Helsinki	Käyntiosoite	Arkadiankatu 6 A 00100 Helsinki	Puhelin	09 6939 500
				Telefax	09 6939 5328
Pankki	Pohjola Pankki Oyj FI47 5000 0120 2535 79 OKOYFIHH		Nordea Oyj FI97 1660 3000 1042 27 NDEAFIHH		Danske Bank Oyj FI34 8919 9710 0007 32 DABAFIHH

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Markkinaoikeudelle osoitettu valituskirjelmä on toimitettava markkinaoikeuteen **60 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kyseessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Milloin kysymyksessä on asianosaisen suostumuksen perusteella tapahtuva sähköinen tiedoksianto, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, kun asiakirja on noudettu Patentti- ja rekisterihallituksen osoittamalta yhteydeltä.

Jos päätös on kuulutettu Patentti- ja rekisterihallituksen sähköisenä julkaistussa Patentti- tai Hyödyllisyysmallilehdessä, katsotaan päätös tiedoksisaaduksi lehden julkaisupäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta;
- valittajan yhteystiedot, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, tämän laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- Patentti- ja rekisterihallituksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiamiehen valtakirja sen mukaan kuin siitä hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä voidaan toimittaa markkinaoikeuden kirjaamoon henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen tuomioistuimen aukioloajan päättymistä. Aukiolo päättyy kello 16.15.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Telekopio: 029 56 43314

Puhelin: 029 56 43300

Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Maksut

Markkinaoikeudessa perittävästä oikeudenkäyntimaksusta säädetään tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993).